

Mellanöstern - dess Asabiyah och rentierism

The Middle East - Its Asabiyah and rentierism

- En kvalitativ textanalys av det saudiska kungadömet's sociala baser och distributionsmodeller
- A qualitative text analysis of the social bases and distribution models of The Kingdom of Saudi Arabia

Peter Berg

Daniel Mélen

Handledare: Khalid Khayati

Examinator: Mikael Blomdahl

Antal ord: 11993

Abstract

Our goal with this thesis aims to understand the social base of the Saudi state and the specific forms of resource allocation that this state maintains. Our purpose is also to describe what challenges the Saudi states social base and the specific forms of resource allocation may face due to the reformist project Saudi Vision 2030. We will primarily accomplish this by using the theories of Asabiyah and rentier state, as well as the theory of neopatrimonialism to supplement the two theories mentioned above. A qualitative text analysis has been chosen as a method for this study. Our analysis will consist of distinguishing definitions that can be linked to the theories of Asabiyah and rentier state. An identification of distinctive features will be made to understand the social state of Saudi Arabia and the specific forms of resource allocation maintained by that state. Through a systematization we also intend to identify the challenges that the Saudi economy and social base may face.

Our results show us that a regime of totalitarianistic directions tends to maintain a form of client-based economic base that may face great difficulties when undergoing changes aimed at diversifying the economy. The absence of a taxation system has provided a clear level of dependency as well as the requirements for economic amenities and subsidies from the population, which further also shows signs of limiting the possibilities for implementing major changes in policy guidelines.

Keywords: Saudi Arabia, Rentier state, Asabiyah, Neopatrimonialism and Saudi Vision 2030.

Innehåll

Abstract	2
1. Inledning	6
1.1 Syfte och frågeställningar	7
1.2 Disposition	8
2. Metod	10
2.1 Kvalitativ design	10
2.2 Kvalitativ textanalys	10
2.3 Databearbetning	12
2.4 Analysschema och val av analysenheter	13
2.5 Reliabilitet och validitet	14
2.6 Avgränsning	14
2.7 Material och källkritik	15
2.8 Tidigare forskning	16
3. Teoretiska perspektiv och begrepp	18
3.1 Rentierism	18
3.2 Asabiyah	20
3.3 Patrimonialism	22
3.4 Neopatrimonialism	23
4. Saudiarabien: Från klannomandism till statsbildning	25
4.1 Saudiarabiens rötter	25
4.2 Oljefynd och kungahuset	25
4.3 Vision 2030 - Bakgrund	26
5. Analysenhet I: Kungadömet sociala bas och dess politiska konsekvenser	29
5.1 Klantillhörighet och grupptillhörighet	29
5.1.1 Den sunnimuslimska inriktningen och Wahhabismens rötter	29
5.1.2 Kungafamiljen huset Saud 1964 - 2019	30
5.1.3 Det saudiska kungadömet sociala bas utifrån Asabiyah och neo-patrimonialism	31
6. Analysenhet II: Rentier-stat och relaterade praktiker	33
6.1 Resursfördelningspolitik	33

6.1.1 Beskattningsystem	33
6.1.2 Subventioner	38
6.1.4 Resursfördelningsmodell - reniterism och neopatrimonialism	39
7. Analysenhet III: Utmaningar och hinder	41
7.1 Utmaningar gällande Vision 2030	41
7.1.1 Alliansen mellan familjerna Wahhab och Saud	42
7.1.2 VAT-skatt och Vision 2030	43
7.1.3 VAT-skatt och dess utmaningar	44
7.1.4 WTO som utmaning	44
7.1.5 WTO och dess utmaningar	46
8. Slutsatser	46
8.1 Besvarande av forskningsfrågor	46
8.2 Avslutande reflektioner	48
Källförteckning	50

1. Inledning

Våren 2015 uppstod en diplomatisk kris mellan Saudiarabien och Sverige efter ett känsligt uttalande av den svenska utrikesministern Margot Wallström. Den 19:e januari tillkallar utrikesdepartementet den Saudiske ambassadören i Sverige för att markera sin avsky mot att bloggaren Raif Badawi utsatts för offentlig piskning. Den 11:e februari uttalar sig Wallström i riksdagen: "Det är självklart att politiken i Saudiarabien är långt ifrån en feministisk politik. Framför allt kränks ju kvinnors rättigheter. De får inte ens köra bil. Man piskar bloggare, och man har en kungafamilj med absolut makt. Då är det klart att vi inte kan använda något annat ord än diktatur". Saudiarabien väljer att kalla hem sin ambassadör i Sverige, i protest mot Wallströms uttalanden mot landet. Den 19:e mars ansluter sig totalt 57 länder, från framförallt den muslimska världen, för att fördöma Wallströms uttalanden som uppfattats som kränkande. Sammanslutningen skedde via den muslimska samarbetsorganisationen Organisation of Islamic Corporations (IOC) internetsida. Den svenska regeringens svar på upptrappningen av den diplomatiska krisen var att skicka Björn Von Sydow för ett möte med kung Salman av Saudiarabien. Von Sydow bar med sig ett skrivet brev från Kung Carl Gustaf. Den svenska statsminister Stefan Löfven uppger att eventuella missförstånd har lösts. Saudiarabien väljer att skicka tillbaka sin ambassadör till Stockholm den 28:e mars.¹

Till följd av denna diplomatiska krisen, anser vi att all behandling av Saudiarabien kräver specifika teoretiska perspektiv för att förstå den politiska modellens sociologiska verklighet där klienttillhörighet och grupp känsla kan framstå som utmärkande drag. Dessutom är det av stor betydelse att förstå vilken form av resursfördelning som denna politiska modell upprätthåller. För att uppnå en kontextuell närhet till ämnet har vår uppsats specificerats för att utgå från teorierna om Asabiyah och rentierism. Våra kunskaper om politiska modeller i denna del av världen kan i sammanhanget om Wallströms uttalande anses vara bristfälliga. Med anledning av detta behövs teorier som har en inbördes förståelse för regionen.

---

¹ Svd. *Tidslinje: Så förolämpade Wallström Saudiarabien.* (2016)

Utifrån västerländska anspråk om demokratisk representation och inkludering av medborgare i politiska frågor är det enkelt för gemene man att fördöma Saudiarabien och landets hantering och uppfyllande av de lagar och riktlinjer som etablerat villkoren för mänskliga rättigheter. Sedermera upplever vi att behandlandet av denna problematik kräver en allt mer omfattande inblick och förståelse för det politiska- och sociala tillståndet som råder i landet. Att enbart utgå från kunskapsbildning som härrör i vedertagen, västerländsk teori anser vi därför som otillräckligt och snarare som ett medel som ytterligare bidrar till alienering av stater som befinner sig i ett tillstånd av demokratisk utveckling. Utöver fokus på den politiska modellens sociala bas och dess resursfördelnings politik, kommer vi även att undersöka vilka sorters utmaningar dessa typer av politiska modeller står inför, i och med implementeringen av "Saudi Vision 2030".

Valet att enbart studera Saudiarabien härrör i att landet besitter en mycket unik roll för regionen. Som väktare av islams två heligaste platser, Medina och Mecca innebär detta för Saudiarabien att landet har en stark roll inom den muslimska världen. Landets storlek och oljetillgångar bidrar till dess strategiska inflytande både inom regionen men också utanför. I och med företeelsen att det i mellanöstern finns flera nationer med mer eller mindre liknande stadsmodeller, kan en analys av Saudiarabien leda till ökad förståelse för andra stater inom regionen.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med vår studie är att bilda förståelse kring det saudiska politiska systemet. Mer specifikt ämnar vi att med utgångspunkt i begreppet om Asabiyah av Ibn-Khaldun (1334–1406) frambringa förståelse för politikens sociala bas vilket vidare bistår oss i syftet om att förstå vissa politiska tendenser. Med teorin om rentier-stat ämnar vi att beskriva och förstå den saudiska resursmodellen och dess distributionsform. Uppsatsen diskuterar också hur dessa två teorier tenderar att komplettera och bestyrka varandra. Genom denna forskning ämnar vi även att bidra med förståelse för studiens delsyfte om att beskriva vilka utmaningar som den fulla implementationen av "Saudi Vision 2030" kan medföra för den saudiska sociala basen, välfärdsmodell och dess distributionsform.

Forskningsfrågor

1. Med hjälp av teorin om Asabiyah, hur kan man förstå monarkins sociala bas och dess konsekvens för den förda politiken?
2. Med hjälp av teorin om rentier-stat, hur kan man förstå monarkins resursfördelningsmodell samt dess konsekvenser för den förda politiken?
3. Vilka utmaningar kan den saudiska sociala basen och resursfördelningsmodell tänkas att ställas inför i och med implementeringen av Vision 2030?

1.2 Disposition

Studiens innehåll beskrivs här kortfattat och är kategoriserat efter utformningen av studiens delkapitel för att erbjuda läsaren en möjlighet att förbereda sig.

Kapitel 2 går igenom uppsatsens metodiska tillvägagångssätt och därtill den kvalitativa textanalys och databearbetning som här ämnas att tillämpas. Ytterligare presenteras uppsatsens analyschema, studiens analysenheter samt den reliabilitet och validitet som föreligger denna forskning. Slutningen beskrivs avgränsning, material och källkritik samt tidigare forskning kopplat till studiens valda teorier.

Kapitel 3 beskriver uppsatsens tre valda teorier vilket är teorin om rentier-stat, Asabiyah och neopatrimonialism. Kapitlet presenterar en definition av valda teorier och begrepp.

Kapitel 4 går igenom en beskrivning av den saudiska statens historiska rötter för att sedan avsluta med en kort bakgrund om oljefyndet och om den Saudiska kungafamiljen.

Kapitel 5 berör uppsatsens första analytiska del och är uteslutande kopplat till teorin om Asabiyah och tillhörande analysenheter som presenteras under kapitel 2.

Kapitel 6 går igenom den analytiska del som är kopplad till teorin om rentier-stat och tillhörande praktiker. Egenskaper hos resursfördelningsmodellen, såsom beskattningssystem och subventioner analyseras här. Avslutningsvis kopplas det inhämtade materialet till teorin om rentierism samt ett kompletterande genom teorin om neopatrimonialism.

Kapitel 7 beskriver uppsatsens tredje analytiska del som tar upp de utmaningar som Saudiarabien står inför i och med implementeringen av Vision 2030. Därtill lyfts problematik kopplat till VAT-skatt och tillträdet i WTO fram. Vidare analyseras de utmaningar som kan uppkomma i och med de påfrestningar som de nya reformistiska tillvägagångssätten kan påvisas ha på den sociala bas och grupptillhörighet som präglat Saudiarabiens statsbildning.

Kapitel 8 Här presenteras studiens slutsatser utifrån de resultat som visat sig under det analytiska kapitlet. Avslutningsvis framför vi våra egna reflektioner kring studiens bidragande anspråk till att komplettera västerländsk kunskapsbildning om MENA-regionen.

2. Metod

Under detta kapitel kommer vi förklara och bestyrka avsikterna bakom vårt metodiska resonemang. Inledningsvis kommer vi beskriva det teoretiska underlag som föreligger kvalitativa tillvägagångssätt till forskning. Därefter förklarar vi vårt specifika upplägg och design för denna studie. Sedermera följs detta upp av en beskrivning om vårt upplägg för studien under rubriken databearbetning.

Avslutningsvis presenteras studiens analyschema och de enheter som här ämnas att undersökas och analyseras.

2.1 Kvalitativ design

Denna kvalitativa textanalys kommer att utgå från Peter Esaiassons tolkning av denna metod. Boken menar på att den kvalitativa textanalysen grundar sig på 'en noggrann läsning av textens delar, helhet och den kontext den verkar i''². Med andra ord är det väsentligt för det kvalitativa textanalytiska tillvägagångssättet som föreligger vår studie att det belyser helheten i de vetenskapliga texterna som behandlar fallen om Saudiarabien.

För att ytterligare uppnå den kvalitativa forskningens delmål om att förmedla den sociala verkligheten krävs ett omfattande deskriptivt underlag. Den sociala verkligheten kan tänkas bestå av ett visst omfång av beteenden eller värderingar. Det är därför av stor vikt att en deskriptiv bakgrund föreligger en studie som vill uppvisa resultat gällande en social verklighet samt att en tydlig kontext bör förmedlas för att denna verklighet fullständigt ska kunna förstås.³

2.2 Kvalitativ textanalys

En kvalitativ textanalys har för denna studie valts som metod. Inledningsvis var detta metodiska tillvägagångssätt ingen självklarhet då såväl en innehållsanalys som en idéanalys hade varit möjliga att tillämpa till vår studie. Då förmedlingen av en social verklighet gör anspråk på en omfattande bearbetning av ord och texter, ansåg vi tidigt

---

² Esaiasson, Peter. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (2002) Uppl 1, Norstedts juridik, Stockholm, s.181

³ Ibid

att en kvalitativ forskningsstrategi var bäst anpassad för vad vi ville uppnå med denna studie. Valet av en kvantitativ metod hade varit mer relevant om kvantifiering vid insamling och analys av data hade varit vårt avseende. Studiens forskningsstrategi om en kvalitativ textanalys innebär att relevant innehåll väljs ut genom en noggrann läsning av vetenskapliga texter, facklitteratur och vetenskapliga tidskrifter. Därav krävs ett systematiskt tillvägagångssätt där texter bearbetas noga, dels utifrån den rådande kontexten men även utifrån beståndsdelar men även i dess helhet. Målet är att belysa de centrala delarna som döljs i texterna.⁴

Vi tillämpar detta huvudsakligen till vår studie genom att beskriva förloppet av statsbildningen i Saudiarabien, samt en historisk kontext med en given tidsram som börjar i kölvattnet av upplösningen av det ottomanska imperiet och sträcker sig fram till idag och år 2019. Underlaget som presenteras under forskningens kapitel fyra, ämnar att, utefter de egenskaper som tillskrivits de teorier som vi till denna studie har valt att tillämpa, lyfta fram väsentligheter gällande sociala och politiska relationer, samt ekonomiska förhållanden och praktiker för att bilda en informativ grund och uppfattning för både såväl läsaren som för forskaren. Ytterligare kommer denna kontext ligga till underlag för analysen som sedan följer. Under vår analys är därför återkoppling till den tidigare kontextualiserande och deskriptiva bakgrunden om Saudiarabien både nödvändig och eftersträvansvärt då det ger slutsatser ett större förfogande för att anses korrekta då de ges återkoppling till den historiska kontexten som föreligger landet.

Ytterligare kan man i inledningen av studien återkoppla till en deskriptiv beskrivning som lyfter fram denna studies relevans till det statsvetenskapliga kunskapsområdet. Där behandlar vi ett flertal aktörer och en social verklighet. Vidare kan denna verklighet anses att, utifrån ett svenskt perspektiv, göra anspråk på en kunskapsbrist gällande behandlingen av MENA-regionen, vilket vi med denna uppsats avser att komplettera.

---

⁴ Esaiasson, Peter. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (2002) Uppl 1, Norstedts juridik, Stockholm, s.181

2.3 Databearbetning

Vår kvalitativa textanalys kommer att utgå i att urskilja definitioner som går att koppla till teorierna om Asabiyah och rentier-stat. En identifiering av utmärkande drag kommer att göras för att beskriva den saudiska statens sociala bas samt de specifika formerna av resursfördelning som denna stat upprätthåller. Ytterligare ämnar vi att genom en systematisering kartlägga vilka utmaningar som den saudiska ekonomin och sociala bas kan tänkas ställas inför. Valet av denna metod är relevant för att studera vetenskapliga artiklar, facklitteratur, avhandlingar och tidskrifter för att med hjälp av det analytiska ramverket förklara det ovannämnda syftet. Esaiasson klargör att en systematiserad studie av texter möjliggörs genom att framhäva texters mening och innehåll genom tematisering av relevanta perspektiv. Därmed har vi valt ut diverse teman som här anses relevanta och som är möjliga att koppla till teorierna om rentier-stat och Asabiyah. Dessa är: grupp tillhörighet, klient tillhörighet, beskattningssystem, subventioner, Vision 2030, familjerna Wahhab och Saud, VAT-skatt samt WTO. Dessa teman kommer, beroende på sin art och anknytning till de ovannämnda teorierna att behandlas under tre olika kapitel för vår empiri. Inledningsvis kommer de teman som valts ut i anslutning till teorin om Asabiyah att behandlas. Följt av detta behandlas de teman som är relevanta till teorin om rentierism. Slutligen behandlar vi under det tredje kapitlet de utmaningar som landet utifrån ett framtida perspektiv kan tänkas ställas inför. Dessa utmaningar är relevanta och återkopplar till de teman som tidigare lyfts fram. För vår studie innebär det att vi med hjälp av begreppen Asabiyah och rentier-stat belyser utmärkande drag av det saudiska politiska systemet. Detta går hand i hand med den kvalitativa metodens syfte eftersom en central aspekt är att beskrivning förekomsten av idéer i en viss kontext. Varken vi eller metoden har en avsikt att beskriva orsakssamband som ofta är förekommande i varför-frågor. Enligt Esaiassons definition så präglas en kvalitativ textanalys av en beskrivande stil. En beskrivande undersökning överensstämmer med vårt syfte då vi avser att bilda förståelse kring den saudiska statens sociala bas, de specifika formerna av resursfördelning samt att beskriva vilka utmaningar som väntar.

En nackdel med den kvalitativ textanalysen är att den kan anses vara exkluderande till sin karaktär. Eftersom att vissa delar av texter betraktas som mer betydelsefulla än andra delar och därmed ges tid och resurs för att studeras allt noggrannare. I vårt fall innebär det att vissa delar av texter studeras mer intensivt, vilket kan yttra sig i att moment i det inhämtade material som behandlar teorierna om Asabiyah och rentier-stat läses allt noggrannare, medan formalia läses desto ytligare.

2.4 Analysschema och val av analysenheter

Valet att utgå från teorierna om Asabiyah, rentier-stat och neopatrimonialism härleder till deras centrala betydelse för vår studies analysschema. Utifrån referensramen kommer sedan studien, med utgångspunkt i teorierna, att bearbeta de teman som systematiskt presenteras under de tre delmomenten för analysen, i syfte att behandla studiens tre forskningsfrågor. Varje analytiskt kapitel kommer avslutningsvis analysera materialet med hjälp av det teoretiska analysschemat.

Vidare kommer vi att utgå från ett öppet förhållningssätt där svaren på våra formulerade frågeställningar ovan kommer att baseras på den data som framkommer i vårt forskningsmaterial.⁵ Detta görs med hjälp av vårt analysschema som presenteras nedan.

Asabiyah-Sociala basen	Klantillhörighet	Grupptillhörighet	
Rentier-stat - Resursfördelning	Beskattningssystem	Subventioner	
Utmaningar	Familjerna Wahhab och Saud	Vision 2030/ VAT-skatt	WTO

Resultatet som presenteras kommer att utgå från vårt analysschema ovan. Våra analysenheter är Asabiyah och rentier-stat som bryts ner i mindre analysenheter.

⁵ Esaiasson, Peter. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (2002) Upppl 1, Norstedts juridik, Stockholm s. 223

2.5 Reliabilitet och validitet

I vår kvalitativa studie uppnås en god reliabilitet och tillförlitlighet genom en systematiserad organisering av analys och inhämtat material. Detta görs genom vårt systematiserade analyschema ovan vilket är baserat på analysenheter med förankring till valda teorier och begrepp. Det är av stor vikt att avgöra vilket material som är relevant för vår studie och vad som inte är det. Avgörandet av relevant material, görs med utgångspunkt av analyschemat och vår förhoppning är att det genererar en tillförlitlighet till undersökningen. Validitet handlar om giltighet i en undersökning och eftersom vi själva valt ut litteratur och annat material, finns en risk att detta inverkar på studiens validitet.⁶ För att bemöta risken till låg begreppsvaliditet har källor valts utefter ansevärda och trovärdiga referenser. Bland dessa är Asabiyah, rentier-stat och neo-patrimonialismen som utgör studiens begreppsapparat och som ständigt är återkommande. Valet att endast tillämpa ett fåtal studier till kapitlet om teorier, kan uppfattas som inverkan på en god reliabilitet. Däremot anser vi att det istället är en styrka att endast ett fåtal studier används eftersom att dessa är relevanta för att kunna genomföra vår studie.

2.6 Avgränsning

För denna studie har ett antal avgränsningar övervägts. Detta har huvudsakligen gjorts i syfte av att uppfylla den givna tidsramen och det ändamål som vi med denna forskning avser att uppnå. Studiens teoretiska grund har begränsats och anpassats till begreppen om rentier-stat och Asabiyah, samt en komplettering av dessa genom Max Webers teori om patrimonialism. Vi har sedan införskaffandet av dessa teorier och begrepp valt att precisera dessa till att enbart prövas på en stat och ett studieobjekt. Valet att avgränsa studien och materialet till endast ett studieobjekt är främst en konsekvens av den tidsram som föreligger arbetet och då vi ämnar att göra en kvalitativ forskningen resonerade vi oss fram till att begränsa forskningen. Då en kvalitativ metod i detta fall kräver ett deskriptivt tillmötesgående till forskning och då begreppen om Asabiyah och rentier-stat kräver en historisk kontextualisera var

---

⁶ Esaiasson, Peter. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (2002) Upppl 1, Norstedts juridik, Stockholm S. 58

detta nödvändigt för att uppfylla kriterierna gällande kvalitativ forskning, samt för oss att nå goda resultat med vår forskning under denna givna tidsram.

Slutsatser som görs gällande dessa teorier kan samtidigt tänkas vara bidragande i kontextualiserande av dessa begrepp och även hur dessa ter sig under de givna förhållanden som råder i detta studieobjekt.

2.7 Material och källkritik

Det huvudsakliga materialet till denna studie utgörs av vetenskapliga tidskrifter, artiklar, avhandlingar, rapporter och facklitteratur. Vi har för denna studie framförallt utgått från Linköpings Universitetsbiblioteks databas för att finna vetenskapligt material.

A history of Saudi Arabia är en facklitterär bok skriven av Al-Rasheed Madawi och utgiven av Cambridge University press, år 2002. Madawi var, i samband med denna publikation, verksam vid King's College, University of London. Vi har använt oss av hennes bok i samband med beskrivning av Saudiarabiens historia under 1900-talet. Vi har bedömt hennes bok att vara en tillförlitlig källa utifrån hennes många vetenskapliga publikationer som berör MENA-området. En nackdel som kan påvisas är att hennes bok har några år på nacken. Vi bedömer att detta inte är något som skadar tillförlitligheten i detta fall eftersom att hennes material här har använts för att beskriva historiska skeenden under tidigt 1900-tal.

The Symbios of Sectarianism, Authoritarianism and Rentierism är material publicerat år 2019 och skrivet av Courtney Freer. Hon är verksam som utredare vid London School of Economics and Political Science. Publikationen lyfter familjen Saud's roll, sekterism men även landets ekonomi utifrån begreppet rentierism. Hennes verk har tillämpats under del två under det analytiska avsnittet för att inhämta empiri för att analyseras utifrån teorin om rentier-staten. Vi har bedömt detta material som trovärdigt, primärt beroende på att materialet är utgivet i år men även på grund av hennes många publikationer inom ämnena rentierism och gulf-monarkier.

The Muqaddimah är ett verk skrivet av vad som anses vara en av de främst betydelsefulla historikerna och teoretikerna inom den muslimska världen under 1400-talet. Den första översättningen till engelska gjordes av professorn inom semitiska språk Franz Rosenthal. Han var under denna period verksam vid det prestigefyllda Yale University. Vi har använt oss av hans upplaga som först gavs ut 1969 för att beskriva definitionen av Ibn Khalduns teori om Asabiyah.

2.8 Tidigare forskning

Vi inleder detta avsnitt med en orientering av tidigare forskning om teorierna om rentierism, Asabiyah och neopatrimonialismen. Den tidigare forskning som här presenteras ges relevans till vår studie då dessa har utgått från de ovannämnda teorierna i sin forskning.

Tidigare forskning kring teorierna om Asabiyah, neopatrimonialismen och rentier-stat finns i stora mängder. Den akademiska tidsskriften ‘‘Oil rent, the Rentier State/Resource Curse Narrative and the GCC Countries’’ skriven av Emile Rutledge beskriver hyresintäkter från olja som centralt för teorin om rentier-staten. Teorins betydelse för länder med stora oljeintäkter och begränsade beskattningssystem är här centralt för studien. Forskningen har avgränsats till de länder som är medlemmar i gulfstaternas samarbetsråd.⁷ Den vetenskapliga artikeln ‘‘ Testing the Rentier State Theory: The Case of Azerbaijan’’ författad av Alper Almaz applicerar teorin om rentier-staten på fallet Azerbaijan. I författarens fall anses teorin om rentier-stat vara ett komplement till teorin om resursförbannelse. Genom tillämpandet av teorin om rentier-stat, argumenterar skribenten för att denna studie är bidragande till ökad kunskap gällande hanteringen av politisk ekonomisk litteratur. Författaren lägger ett stort fokus på att förklara konceptet kring rentier-stat och utvecklar med att kartlägga hur teorin uppträder. Därefter appliceras teorin om rentier-stat på fallet Azerbaijan i syfte att ta reda på ifall Azerbaijan lider av svagheter som är kopplade till teorin om rentier-stat.⁸

---

⁷ Rutledge, Emile. *Oil rent, the Rentier State/Resource Curse Narrative and the GCC countries*. (2017) Opec Energy review.

⁸ Almaz, Alper. *Testing the Rentier State Theory: The Case of Azerbaijan*. (2015) Journal of Global Analysis.

Boken ‘‘ The Journal of North African Studies’’ tar upp Ibn Khalduns teori om Asabiyah. Detta görs i avsnittet ‘‘Ibn Khaldoun’s influence on current international relations theory’’, Khalduns teori om Asabiyah beskrivs som en slags föregångare till erkända internationella teorier som realism och konstruktivismen. Avsnittet framhäver Asabiyah’s delvisa betydelse för forskning inom internationell politik men framhäver samtidigt att tidigare forskning framförallt utgått från europeiska och nordamerikanska perspektiv. I den utsträckning som Asabiyah tillämpats inom den etablerade forskningen inom internationell politik är sedermera marginellt och som snarare ses som ett komplement till de etablerade europeiska och nordamerikanska teorierna.⁹

Avhandlingen ‘‘Neopatrimonialism and Regime Endurance in Transnistria’’ författad av Jeffrey Daniel, Owen, argumenterar att neopatrimonialism behövs för att förstå Transnistrien Moldaviens republiks maktstruktur. Skribenten belyser att analysen av system i stater med betydande drag av neopatrimonialism erbjuder ett ramverk för att studera annorlunda men sammanflätade komponenter av staters politiska och ekonomiska system. Samtidigt anser Owen att neopatrimonialismen enbart är en av flera andra komponenter som bidrar till bibehållandet av en regims fortsatta styre.¹⁰

---

⁹ Kalpakian, Jack. *The Journal of North African Studies- Ibn Khaldun’s influence on current international relations theory*. (2008) Upplaga 13. Routledge

¹⁰ Owen, Daniel Jeffrey. *Neopatrimonialism and Regime Endurance in Transnistria*. (2009) Virginia polytechnic institute and state university.

3. Teoretiska perspektiv och begrepp

Under detta kapitel sammanställs och definieras de tre valda teorier som ligger till grund för studiens analys. Dessa är: Rentierism, Asabiyah samt Neopatrimonialism. Teorin om neopatrimonialism kommer för denna studie att vara underordnad de andra och enbart tillämpas till denna forskning i syfte att komplettera tänkbara tillkortakommanden som de två tidigare teorierna inte förmår att förklara.

3.1 Rentierism

Begreppet rentierism eller teorin om rentier-stater innebär för en stat att denna har en hög grad av självbestämmande och autonomi gentemot samhället och dess invånare. En rentier-stat kännetecknas av att de nationella intäkterna härrör från uthyrning av inhemska resurser till externa aktörer. Andra former av intäktskällor kan ske genom bistånd. Till följd av detta präglas en rentier-stat även av ett obefintligt eller åtminstone ett mycket svagt beskattningssystem. Självständigheten bygger på att staten levererar varor till medborgarna utan att kräva skatter och andra utgifter i gengäld. No taxation without representation är ett uttryck som under 1700-talet myntades av amerikanska kolonister och som passar väl in i denna kontext. Kontentan av denna slogan är att taxering av medborgare endast är rättfärdigad om denna kravbild även yttrar sig i ökad representation för medborgaren i den inhemska politiken. I detta sammanhang kan man till exempel påvisa tydligare tendenser av auktoritarism bland rentier-orienterade stater då avsaknaden av beskattningssystem möjliggör för att långvariga och obestridda makthavare bibehåller sina högt uppsatta positioner. Detta konkretiseras bland annat genom att tjänster i form av välfärd och infrastruktur levereras till medborgarna men att detta görs under premissen att befolkningen uttrycker samtycke för makthavarnas fullständiga styrning. Motsatsen till en rentier-stat är en produktions-stat och som istället kännetecknas av ett utvecklat beskattningssystem och där skatten omsätts i välfärdssystemet.¹¹

---

¹¹ Giacomo Luciani, *International Relations In The Middle East: Oil And Political Economy* (2016) Oxford University Press s.118

Rentier-stater tenderar att besitta stora förmögenheter och som i vissa avseenden kan ge uttryck i form av en process av modernisering i detta land. Hinnebusch menar ytterligare på att dessa kapitaltillgångar och ambitioner om modernisering kan tendera att bidra till benägenheten och möjligheten till ett ökat politisk inflytande för den inhemska befolkningen. Dessvärre menar Hinnebusch samtidigt på att detta samband inte är tillräckligt för att bestyrka en slutsats här. Av allt större vikt är istället maktförhållandet mellan stat och inhemska, sociala krafter och att man genom att studera förhållandet mellan dessa kan påvisa en relevant kopplingen mellan ekonomisk tillväxt och demokratisering. Formen av rentierism anses i viss forskning därför att ha en negativt och komplicerande inverkan på den vedertagna kunskapen om sambandet mellan tillväxt av kapital och processen av demokratisering i utvecklingsländer.¹²

Som tidigare nämnt tillgodogör sig rentier-stater sina ekonomiska tillgångar genom en centraliserad elit inom staten som besitter en avsevärd del av de samlade förmögenheterna. Sedermera har försök av stater gjorts för att liberalisera den ekonomiska marknaden i syfte att försöka ge ett sken om att lösa upp denna centralisering. Hinnebusch menar på att detta har bidragit till att, till viss del öka inflytandet av civilsamhället i politiken, men menar samtidigt kanske allra främst på att denna upplevda demokratisering bidrar till att staten ytterligare befäster sin roll och gör sig ömsesidigt beroende av internationella finansiärer och minskar sitt beroende till befolkningen och skattebetalare. Raymond Hinnebusch sammanfattar därför motstridigheterna inom utvecklingsekonomier på följande vis:

“In scenarios where the demands of citizenship are likely to outrun those of primitive capital accumulation, the former is likely to be sharply constrained until, and if, the latter is accomplished”.¹³

Enligt Giacomo Luciani har mellanösterns tillgångar till avsevärda samlingar av naturresurser varit en starkt bidragande faktor till konsolideringen och bibehållandet

---

¹² Butenshon Nils, Davis Uri & Hassasian Manuel, *Citizenship and the state in the Middle East* (2000) Syracuse University Press s. 123-125

¹³ Butenshon Nils, Davis Uri & Hassasian Manuel, *Citizenship and the state in the Middle East* (2000) Syracuse University Press s.145

av absoluta statsskick. Primärt har olja varit den resurs som här ansetts eftersträvansvärd. Sedermera var just oljan den huvudsakliga intentionen i de allierades anspråk vid uppdelningen av det ottomanska imperiet efter första världskriget. Ytterligare har dessa tillgångar resulterat i ett stort internationellt intresse från aktörer och stater för att antingen intervensera eller inleda ekonomiska samarbeten som härrör till oljan. Primärt har Storbritannien och USA varit de mest inflytelserika nationerna gällande jakten på denna naturresurs.¹⁴

3.2 Asabiyah

Asabiyah är ett relevant begrepp som går hand i hand med teorin om rentier-stat. Asabiyah introducerades av filosofen och historikern Ibn-Khaldun (1332-1406). Han föddes och växte upp i Tunisien som son till en aristokratisk familj. Khalduns liv bestod av både toppar och dalar, därtill bland annat fängelse och rymningar. År 1377 släppte Khaldun boken ‘ ‘ The Muqaddimah’ ’ där Assabiyah introduceras och boken blev hans livsverk. Efteråt tilldelades Khaldun en rad höga ämbeten, till exempel då han utsågs till att bli domare i Kairo. En del moderna tänkare anser att Khalduns verk var först med att undersöka kulturhistoria och sociologi. Khaldun beskriver Assabiyah som en social solidaritet och gemenskap bland grupperingar. Hans beskrivning av Assabiyah la stort fokus på en cyklisk process som förklarar uppkomsten och fallen av ‘ ‘dynastier’ ’, eller den styrande eliten. Uppkomsten av dynastier anser Khaldun att vara ett resultat av den starka gruppsolidaritet och grupp känsla som råder i en Assabiyah. Speciellt bland mindre politiska grupper som stamgrupper av nomadiska folk. Fundamentet för gruppsolidariteten är av biologiska härkomst och där solidariteten är en del av den mänskliga naturen. Khaldun beskriver begreppet följande:

“Compassion and affection for one’s blood relations and relatives exist in human nature as something God put into the hearts of men. It makes for mutual support and aid ... One feels shame, when one’s relatives are treated unjustly or attacked, and one

---

¹⁴ Giacomo Luciani, *International Relations In The Middle East: Oil And Political Economy* (2016) s.110-114

wishes to intervene between them and whatever peril of destruction threatens them.”

15

Sedermera är det inte uteslutande en delad biologisk härkomst som genererar Asabiyah. Härkomst från samma civilisation kan även vara en avgörande komponent för bildandet av en Asabiyah. En främling som kan styrka att samma blodsband delas, blir därför inte per automatik accepterad i gruppen. Samtidigt kan allierade som saknar biologiskt blodsband till gruppen bli accepterade att ingå i gruppens Asabiyah. Khaldun beskriver det enligt följande i sitt verk:

“The Affection everybody has for his clients and allies results from a feeling of shame that comes to a person when one of the neighbors, relatives or a blood-relation in any degree is humiliated. The reason for it is that a client-relationship leads to close contact exactly, or approximately in the same way, as does common descent ... A pedigree is something imaginary and devoid of reality. Its usefulness consists only in the resulting connections and close context.”¹⁶

Assabiyah kan även dyka upp och skapa solidaritet bland stora grupper som präglas av utanförskap och utsatthet. En utlösande faktor i detta sammanhang kan vara att denna grupp upplever förtryck och följer en karismatiskt ledares rop på revolution. Trots att biologisk härkomst är den främsta källan till Assabiyah, är inte denna faktor oavkortat förklarande. Icke besläktade människor, men med delade erfarenheter och sociala liv, kan utgöra grunden för konsolidering av politisk makt bland större samhällen. Dock är en sådan Assabiyah ostabil och som riskerar att få det politiska systemet på fall och som ersätts av ett politiskt system som grundas på en starkare Assabiyah. Civilisationer och dynastier besitter sig egna undergång, där en nedåtgående assabiyah ersätts av en annan uppåtgående. Assabiyah är som svagast i

---

¹⁵ Rosenthal / Ibn Khaldun, *The Muqaddimah: An introduction to history* (1969), Princeton University Press s. 98

¹⁶ Rosenthal / Ibn Khaldun s. 98- 99

civilisationer samt städer medan den tenderar att vara som starkast i nomadiska samhällen.¹⁷

3.3 Patrimonialism

Denna teori härstammar från Max Webers avhandling "Economy and Society" som behandlar begreppen om makt och dominans. Weber utgick från två bärande koncept gällande politisk sociologi, nämligen att maktutövning i denna beskaffenhet främst ges uttryck i form av dominans och legitimitet. Utifrån denna forskning om maktspel kunde Weber ytterligare utveckla tre kännetecknande drag hos auktoriteter. Rättsliga, traditionella och karismatiska.¹⁸

Patrimonialism tenderar att i större utsträckning få fotfäste i stater med traditionell maktordning och företrädevis monarkier med successionsordning och mäktiga kungahus. I takt med att administrativa och militära resurser utvecklas, genomförs detta i syfte att stegvis cementera den politiska ledarens roll och göra den obestridlig. Administrativa åtgärder kan exempelvis vara ett införande av politiska råd, bestående av medlemmar som utses av ledaren, denna grupp kallar Weber för *Staff* och förhållandet för *Clientelism*. Militära medel kan även komma att ytterligare utvecklas i ändamålet att befästa ledarens orubbade makt mot folket men även mot dennes rådgivare. Detta förhållande benämner Weber som *Patronage*, eller beskydd, vilket utöver militära medel även kan uppstå eller bibehållas genom rättsliga befogenheter som bland annat företeelsen av politiska och konstitutionella system som bidrar till att cementera en politisk ledares roll i politiken. Själva begreppet om patrimonialism träder fram i takt med att dessa två enheter övergår från att enbart vara centraliserade till staten och detta råd till att nu komma att bli ledarens privata verktyg där denna har fullständigt befogande över beslutsfattandet. Modellen kan enligt Weber resultera i två olika yttringar. *Patrimonial auktoritet*, vilket innebär att makten förflyttats till ledarens egna bestämmande och övergår därmed till att bli *Sultanism*, då ledarens maktutövande inte längre enbart ges uttryck som otvivelaktig

---

¹⁷ Rosenthal / Ibn Khaldun, *The Muqaddimah: An introduction to history* (1969), Princeton University Press s. 100

¹⁸ Erdmann Gero & Engel Ulf, *Neopatrimonialism Revisited - Beyond A Catch-All Concept*, (2006) GIGA Working Paper s.7

auktoritet, men även att denna ledare utövar sin auktoritära roll under diskreta förhållanden för att vilseleda denna ledares rådgivare och medborgare i syfte att ytterligare cementera den politiska makthavarens egenintresse.¹⁹

3.4 Neopatrimonialism

Trots att teorin om patrimonialism har en vedertagen roll i statsvetenskap kan den i viss mån samtidigt anses vara förlegad och ofullständig. Den israeliska sociologen Shmuel Eisenstad kom därför att bli den första teoretikern att mynta en ny förgrening av Max Webers grundläggande ståndpunkter för denna teori, nämligen Neopatrimonialism. Här lyfter Eisenstad främst fram den bristande grunden för generalisering och essentialisering som görs av Weber i denna teorins. Därför skiljer och utökar Eisenstad begreppet om patrimonialism till att det även kan omfattas av stater med tendenser att sträva mot modernisering. Här förgrenas därför begreppet om patrimonialism till två olika kategoriseringar: Modern- och traditionell patrimonialism. Teorin om neopatrimonialism har tillskrivits och utökats av ett flertal teoretiker under en längre tidsperiod. Erdmann och Engel från The German Institute of Global and Area studies, har sammanställt och konkretiserat de många infallsvinklar som under decennier byggt upp en omfattande men svårtydd definition av teorin. De menar på att den nya tolkningen av patrimonialism består av två typer av dominans, nämligen patrimonial och rättslig-rationell byråkratisk dominans. Under patrimonialism råder det ingen skillnad mellan den politiska ledarens privata- och offentliga makt. Ytterligare utgår all makt från en allt tydligare hierarki mellan den styrande och de styrda. Tillskottet som ledde till förgreningen av neopatrimonialismen är den att man här skiljer på ledarens privata och offentliga makt. Ledaren verkar här inom ett legalt politiskt system. Det sägs här att det sedermera existerar två områden som en auktoritet kan utöva sin makt och som kan utövas sida vid sida. De patrimoniala privata relationerna och det legala ramverket. Dessa två områden tenderar däremot att integreras då det patrimoniala tar sig in i det rättsliga väsendet och infiltrerar det med informell politik och som tids nog även kan institutionaliseras och övergår till att förändra legaliteten i det politiska ramverket och som ytterligare möjliggör för att makthavaren kan exploatera staten efter sin

---

¹⁹ Weber Max, *Economy And Society* (1922) University Of California Press s.231-232

egen vinning. Vidare leder detta till att det formellt sett finns två separata sfärer för maktutövning men att det under förhållanden av patrimoniell auktoritet, i praktik inte efterlevs.²⁰

---

²⁰ Erdmann Gero & Engel Ulf, *Neopatrimonialism Revisited - Beyond A Catch-All Concept* (2006) GIGA Working Paper s.18-19

4. Saudiarabien: Från klannomandism till statsbildning

I detta kapitel kommer vi att presentera en kontextuell beskrivning om Saudiarabiens rötter, oljefyndet, kungahuset och vision 2030.

4.1 Saudiarabiens rötter

Saudiarabien som vi känner till idag, har rötter som sträcker sig ända tillbaka till året 1744 då första ”saudiska staten” bildades runt området Riyadh. Dåtidens emir för en mäktig stam i regionen Najd, Muhammed Bin Saud och den islamistiska ledaren Muhammed Ibn-Abd Al-Wahab ingick därmed en pakt. Wahab var grundaren för den wahabistiska rörelsen vars inriktning baserades på ordagrann tolkning av sunni islam.²¹ Målet med paktens var att skapa en islamisk stat som bokstavligen utgick ifrån koranen. Pakten lades på is till följd av det ottomanska rikets storhetstid men införlivades år 1902 när familjemedlemmar till emiren erövrade staden Riyadh. Erövrandet inträffade under ledning av Abdulaziz Ibn-Saud och möjliggjordes efter att Ibn-saud lyckats att ena klanerna som fanns på den arabiska halvön. Enandet av klanerna på den arabiska halvön, resulterade i att Ibn-Saud påbörjade upprättandet av staten Saudiarabien så som vi känner till den idag. Upprättandet av dagens Saudiarabien kan spåras tillbaka till den 23 september 1932 när Abdulaziz Ibn Saud enade kungadömena av Hejaz och Nejd vilket kom att bli kungadömet av Saudiarabien. Detta kunde ske efter att Ibn Saud lyckats besegra en revolt under slaget om ”Sabilla”. Därför är datumet den 23 september 1932 den Saudiska nationaldagen.²²

4.2 Oljefynd och kungahuset

Efter bildandet av den nutida staten Saudiarabien blev nationen inledningsvis huvudsakligen beroende av pilgrimsfärdens- samt jordbrukets intäkter. År 1938 påbörjades en omfattande förändring av intäktskällor i samband med att stora fynd av olja upptäcktes i Al-Ahsa regionen som är belägen längst persiska gulfens kust. År 1941 påbörjades oljeutvinning på en stor skala under ledning av det amerikanskt

---

²¹ Al-Rasheed. Madawi. *A history of Saudi Arabia*. (2002) Cambridge University Press s. 8

²² Al-Rasheed. Madawi s. 2

kontrollerade bolaget Arabian American Oil company (ARAMCO).²³ Kung Ibn Saud dog 1953 och sonen Saud Bin Abdulaziz Al Saud ärvde kungatronen. Åren vid makten präglades av en bitter maktkamp inom kungafamiljen. Kronprinsen Faysal, brodern till Saud, gjorde många anspråk på tronen vilket resulterade i att kung Saud abdikerade år 1964. Orsaken var en kombination av Sauds vårdslösa hantering av statsfinanser och en politisk maktkamp inom kungafamiljen som utlöstes efter Ibn Sauds död 1953. Successionsordningen som var gynnsam för Ibn Sauds manliga ättlingar var på väg att bli slutet för den saudiska staten. Detta eftersom Ibn Saud's ambition var att gynna sina egna söners maktställning inom regeringen och på bekostnad av hans mäktiga halvbröder. Konflikten gav upphov till att två rivaliserande block inom kungafamiljen. Faysal gick segrande ur denna bittra strid. Splittring inom kungafamiljen kunde enbart repareras genom kung Sauds avgång. Faysal's makt ökade i och med hans roll som kung och premiärminister. Hans lojala bröder sattes på nyckelpositioner inom den saudiska regeringen.²⁴

4.3 Vision 2030 - Bakgrund

Flera decennier senare introducerar Kung Bin-salman, år 2016 ett mycket omfattande reformistiskt program efter sitt tillträde vid makten. Det samlade namnet för de 13 program som omfattar detta projekt är Vision 2030. Projektet innefattar en gemensam policy för kungadömet och skapar ett ramverk med målsättningar som sträcker sig under en lång framtid.²⁵ Under detta kapitel kommer programmen och målsättningarna inom Vision 2030 att kort redovisas. Dessa är de följande interventionerna som ämnas att implementeras.

1. The government restructuring program - Högsta rådet ersätts av specifika råd, därtill rådet för politiska- och säkerhetsrelaterade frågor.
2. The strategic directions program - Omfördelning av befogenheter hos myndigheter.
3. Fiscal balance program - Program för att utöka intäkter från den privata sektorn med 30%.

---

²³ Al-Rasheed. Madawi. *A history of Saudi Arabia*. (2002) Cambridge University Press s. 10

²⁴ Ibid.

²⁵ Kingdom Of Saudi Arabia: Al-Saud Abdulaziz Bin Bin-Salman Mohammad, *Vision 2030* s. 78-83

4. The project management program - Tillkomst av myndigheter med spetskompetens för att göra övergången till dessa reformer allt smidigare.
5. The regulations review program - Förändringar och tillsyn av tidigare regelverk och lagstadga. Lagar ska ändras i syfte av att möjliggöra delmålen i Vision 2030.
6. The performance measurement program - En uppsättning av mål och riktlinjer för myndigheter att rätta sig efter och leva upp till. Detta ämnar att skapa målsättningar, ansvarsutkrävande och transparens bland myndigheter.
7. The saudi aramco strategic transformation program - Det statligt ägda oljebolaget Saudi Aramco ska vid implementeringsfasen vara en internationell konkurrent i flera sektorer utöver oljeindustri.
8. The public investment fund restructuring program - Den offentliga investeringsfonden ska år 2030 vara den största, självständiga fond för välfärd i världen.
9. The human capital program - Kungadömet statsförvaltning ska genomgå förändringar för att öka effektivitet samt bistå myndigheter med personal, konsultering samt strategiska samarbeten.
10. The national transformation program - Nationella angelägenheter ska uppnås genom att inkorporera privata sektorn och andra samarbetspartners.
11. The program for strengthening public sector governance - Myndigheter ska effektiviseras, därav kommer förlegade verksamheter att skrotas samtidigt som samhörigheten mellan myndigheter ökas.
12. The privatization program - Genom att tillämpa internationell praxis och kunskap ämnar detta program att tillämpa dessa på den privata sektorn i syfte av att utöka den.
13. The strategic partnership program - Detta program ämnar att ytterligare öka antalet internationella samarbetspartners i ändamålet att år 2030 vara ett internationellt handelscentrum som knyter samman tre kontinenter.

Önskvärda resultat med dessa program presenteras under tre olika kapitel, *Ett pulserande samhälle*, *En blomstrande ekonomi* samt *En ambitiös nation*. Med dessa program önskas följande resultat att presenteras:

För att leva upp till de målsättningar som ställs under kapitlet om “Ett pulserande samhälle” krävs stora resurser i ändamålet att främst utöka den årliga turismen till kungadömet genom att bland annat sträva efter att tre saudiarabiska städer ska rankas bland världens topp 100 högst ansedda städer. Ytterligare önskar man en uppgång bland saudiska besökare inom kultur och underhållning. Därav strävar man med detta projekt att öka landets sociala kapital och därtill stiga i sin ranking från plats 26 till 10 i det globala indexet för socialt kapital.

Målsättningen för att nå upp till målen som bestämts för att uppnå “en blomstrande ekonomi” utgår främst i att diversifiera landets ekonomi samt göra den allt mer konkurrenskraftig, inhemskt såväl internationellt. Ytterligare ett delmål är att minska den nuvarande bundenheten till oljan som kungadömet har idag. Därav ligger stort fokus på att den privata sektorn bör bidra med allt större andel av landets totala GDP.

Kapitlet om “en ambitiös nation” utgår i att öka styrningen, transparensen samt ansvarsutkrävandet bland de saudiska myndigheterna. Denna målsättning tros göras möjlig genom att införa allt fler elektroniska tjänster i den offentliga förvaltningen och dess verksamhet.

5. Analysenhet I: Kungadömetts sociala bas och dess politiska konsekvenser

Under denna del av studien kommer vi att behandla två områden: klantillhörighet och grupptillhörighet. Motiven bakom dessa undersökningsområden har gjorts utifrån Khalduns definition av teorin om Asabiyah. Vårt analyschema och våra analysenheter kommer ligga till grund för det som presenteras nedan. Avslutningsvis återkopplas det inhämtade materialet till teorin om Asabiyah men också i viss mån till neopatrimonialismen för att bearbeta uppsatsens första frågeställning och analysenhet.

5.1 Klantillhörighet och grupptillhörighet

5.1.1 Den sunnimuslimska inriktningen och Wahhabismens rötter

Reformisten Muhammed ibn Abd al-Wahhab (1703–92) tillhörde Banu Tamin, en klan med kopplingar till regionen Najd som ligger i det centrala området av dagens Saudiarabien. Reformisten utmärkte sig själv genom att förespråka betalning av *Zakat*, vilket är en islamistisk skatt som betalas till den lokala muslimska ledaren. Enligt Wahab skulle skatten regleras beroende på landets förmögenhet i guld och jordbruksproduktion. Muhammed Ibn Abd al-Wahab strävade efter att rena islam från innovationer genom förespråkandet av sharia (islamistiska lagar). Efter att Ibn Abd al-Wahab tvingats bort från byn Al-Uyayna, sträckte Muhammed Bin Saud (Ibn Saud) ut handen och välkomnade reformisten till den närliggande byn Diriyah.²⁶ Ibn Abd al-Wahab och Mohammed Bin Saud kom överens om att araberna på den arabiska halvön, numera skulle förhålla sig till en tolkning av islam som var den sanna enligt de bägge ledarna.²⁷ Mohammed Ibn Saud sa följande: "This oasis is yours, do not fear your enemies. By the name of God, if all Nejd was summoned to throw you out, we will never agree to expel you". Mohammed Ibn Abd al-Wahab svarade: "You are the settlement's chief and wise man. I want you to grant me an oath that you will perform jihad against the unbelievers. In return you will be imam,

---

²⁶ Al-Rasheed, Madawi. *A history of Saudi Arabia*. (2002) Cambridge University Press s. 16-17.

²⁷ Al-Rasheed, Madawi. s. 17.

leader of the Muslim community and I will be leader in religious matters.’’²⁸ Detta muntliga avtal år 1744 banade vägen för upprättandet av den första Saudiska staten. Mohammed Ibn Saud blev ansvarig för militära och politiska angelägenheter medan Ibn Abd al-Wahab garanterades att ansvara för religiösa frågor.²⁹

5.1.2 Kungafamiljen huset Saud 1964 - 2019

Styret under kung Faisal, sonen till kung Abdulaziz Ibn-Saud, förknippades med en stadig tillväxt av oljeintäkter för landet. Mellan åren 1965–1975 steg landets BNP från 10,4 miljarder SR till 164,53 miljarder. Satsningar på infrastruktur och all form av offentlig service ökade lavinartat i takt med dessa oljeintäkter.³⁰ Tre dagar efter kung Faisals bortgång 1975, blev Khalid Bin Abdulaaziz al-Saud kung. Satsningar på infrastruktur och övrig offentlig service fortsatte till följd av goda oljeintäkter. Den islamiska revolutionen i Iran 1979 samt Iran-Irakkriget under 1980-talet förde regionala konflikter allt närmre till den saudiska gränsen. Irans kritisering av Saudiarabien och USA:s underliggande relationer uppfattades som ett allvarligt hot mot Kung Khalids styre, främst då hoten kom från ett muslimskt land med en mäktig armé.³¹ Kung Khalids bortgång 1982 resulterade i att halvbrodern kronprinsen Fahd Bin Abdulaziz al-Saud tillträdde kungatronen. Under Fahds första år vid makten kunde problematik utläsas gällande flyktigheten för priset på oljan. Kungadömet präglades av en stor ekonomisk kris då priserna nådde sin lägsta nivå någonsin år 1986.³² År 2005 gick kung Fahd ur tiden till följd av ålderdom. Hans halvbror kronprinsen Abdullah bin Abdulaziz Al-Saud tog över tronen och var precis som Fahd son till Ibn Saud, grundaren av det Saudiarabien vi känner till idag. Kung Abdullah betraktades både inom- och utanför landet som en sällsynt humanist och en reformist. Ett bevis på detta var hur Kung Abdullah sträckte ut sin hand till andra religiösa åskådningar. Exempelvis träffade Kung Abdullah år 2007 påven, i ett historiskt möte som ägde rum i Vatikanen där han uppmanade världen att engagera sig i en dialog och bortse skiljelinjer i religiösa åskådningar. Hans uppmaning skedde

---

²⁸ Al-Rasheed, Madawi. *A history of Saudi Arabia*. (2002) Cambridge University Press, s. 16

²⁹ Al-Rasheed, Madawi s 17

³⁰ Al-Rasheed, Madawi s. 120

³¹ Al-Rasheed, Madawi s. 143

³² Al-Rasheed, Madawi s. 149

i hans genuina tro på en samexistens.³³ Samtidigt som Kung Abdullah betraktas som en reformist och humanist, så hade kungadömet under hans ledning krossat flertalet försök till medborgerliga rörelser mot kungahuset. Detta blev tydligt i samband med den arabiska våren under slutet av år 2010, då kungen investerade cirka 100 miljarder USD i olika inhemska projekt i syfte att leda bort invånarna från att ansluta sig till gatuprotester. Utifall moroten om miljardinvesteringar inte skulle var tillräckligt beordrades tusentals yrkessamma i säkerhetsstyrkorna att stänga av känsliga offentliga platser som bevis på att försök till uppror skulle bestraffas hårt.³⁴

Den 23 januari 2015, avled kung Abdullah efter flera veckors kamp mot en lunginflammation. Saudiarabiens trygghetsråd utnämnde snabbt Kung Abdullahs halvbror, kronprinsen Salman bin Abdulaziz Al-Saud till kung och väktare över de två heliga moskéerna. Samtidigt utsåg rådet den sista sonen i liv till grundaren Abdulaziz Ibn Saud, Prince Muqrin till kronprins.³⁵ Kung Salman valde att sätta sin egna prägel på successionsordning genom att utnämna sin brorson Mohammed Bin Nayef Al Saud till kronprins den 29 april 2015. Bin Nayefs tid som kronprins blev mycket kort då Kung Salman valde att ersätta honom med sin, då 29-åriga son, Mohammed Bin Salman.³⁶

5.1.3 Det saudiska kungadömet sociala bas utifrån Asabiyah och neo-patrimonialism

Utifrån teorin om Asabiyah är det möjligt att i viss mån förstå den saudiska statens sociala bas och dess konsekvens för den förda politiken. Rent historiskt lades grunden för upprättandet av den Saudiska staten efter att en allians mellan Mohammed ibn Abd al-Wahhab och Mohammed Bin Saud inleddes. Gruppsolidaritet bland bägge familjer skapade grunden för Abdulaziz Ibn Saud att upprätta staten Saudiarabien 1932. Khaldun menade att grupp-solidaritet är som starkast bland mindre politiska grupper som stamgrupper och nomader. Detta kan

---

³³ DR. Deepanjana Varshney. *King Abdullah, A Leader Towering Above Constraints in Saudi Arabia*. (2014) JBM & SSR s.50

³⁴ Jones, Craig Toby. *Saudi Arabia Versus The Arab Spring*. (2011) Raritan s. 44.

³⁵ Payne, Alexander. *Life After King Abdullah: U.S -Saudi Relations In the Age Of King Salman And Prince Mohammed* (2016) Robert D. Clark Honors College s. 4

³⁶ Payne, Alexander s.4-5

bidra i att förklara uppkomsten av familjen Sauds dynasti och deras långa period vid makten. Genom granskning av successionsordningen från år 1932- till 2019 kan man tyda på att samtliga kungar haft den gemensamma nämnaren av att ha haft grundaren Abdulaziz Ibn Saud som far. Detta går att koppla till Khalduns definition av Asabiyah, då han menar på att ett fundament för grupp-solidariteten är att ha delad biologisk härkomst och där solidariteten är en del av den mänskliga naturen.³⁷

Tänkbara konsekvenser för den förda politiken kan påvisas i och med att dagens mäktiga kronprins heter Mohammed Bin Salman(MBS) och inte Prince Muqrin, som egentligen är den rättmätiga arvtagaren som halvbrodern till kung Salman. I och med att Kung Salman utnämnde sin son till kronprins gick han emot den etablerade sedvänjan inom successionsordningen. Enligt Khaldun så var Asabiyah som starkast inom nomadsamhällen och som svagast inom städer samt civilisationer. Detta kan återkopplas till den sociala verkligheten då det är möjligt att tyda på att solidariteten inom dagens medlemmar i huset Saud, markant har försvagats. Enligt Khaldun ersätts en försvagad och nedåtgående Asabiyah av en annan starkare uppåtgående Asabiyah.

I detta fall kan man utläsa att en stark Asabiyah ersatt den tidigare och försvagade, vilket i detta fall kan anses vara den solidaritet som främst uppstod inom gruppen mot kronprins Mohammed Bin Salman men som tidigare även kan påvisas ha funnits till under hans far Kung Salman. Den nya starka grupployaliteten runt MBS resulterade i att hundratals personer, däribland prinsar, familjemedlemmar och tidigare ministrar arresterades den 4 november 2017. Tidigare Kung Abdullahs nära familjemedlemmar åsidosattes i förmån för konsolidering av ytterligare makt för kronprins MBS. Den nya, starka grupployaliteten mot MBS resulterade i att han fick total kontroll över Saudiarabiens olika förgreningar av säkerhetsstyrkor. Den tidigare konsensusbaserade styrning bland hela kungafamiljen blev åsidosatt för ett mer totalitärt styre, kretsat kring MBS.³⁸ Utifrån teorin om neopatrimonialismen är det möjligt att tyda att detta handlande härleder till en informell politik och att den har

---

³⁷ Rosenthal / Ibn Khaldun, *The Muqaddimah: An introduction to history* (1969), Princeton University Press s. 98

³⁸ Kirkpatrick, D. David. *Saudis End Purge That Began With Hundreds Locked in the Ritz- Carlton*. (2019) NYTimes.

influerat den tidigare, rättsligt etablerade successionsordningen. MBS utnämning till kronprins frångick tidigare praxis och kan därför anses vara en produkt av informell politik. Sedermera kan ytterligare informella influenser utläsas i hur MBS efter tillträdet till makten har upprättat en ny form av beskyddande klientförhållande och som i sin tur även har utmanat den tidigare grupptillhörigheten som initialt formades av ett allt mer konsensus-baserat styre mellan kungafamiljen.

6. Analysenhet II: Rentier-stat och relaterade praktiker

I detta avsnitt kommer studien att behandla kungadömets resursfördelningspolitik utifrån två områden, nämligen: beskattningssystem och subventioner. De utvalda teman som här behandlas görs i anknytning till teorin om rentierism. I slutet av detta kapitel återkopplas det inhämtade materialet till teorin om rentiersim och som även kompletteras av teorin om neopatrimonialism.

6.1 Resursfördelningspolitik

6.1.1 Beskattningssystem

Sedan januari år 2014 kan en väsentlig vändpunkt anses ha trätt i kraft. I och med reformeringen av ett allt mer fulländat välfärdssystem och som bland annat förde med sig en utökad sjukvård och ersättning till arbetslösa, har detta inneburit för de saudiarabiska arbetarna att de för första gången har kommit att direkt beskattas en andel av sin månatliga lön. Denna beskattning utgörs av 1% av lönen och betalas av såväl arbetsgivare som arbetstagare. Det huvudsakliga syftet med denna skatt är att finansiera arbetslösa och deras underhåll för den period som de står utanför arbetsmarknaden samt att även bistå det nyligen tillkomna programmet av lån till bostadssökande. Ytterligare ett ändamål med denna skatteintäkt var att bidra till att göra den privata marknaden mer attraktiv för unga medborgare att söka sig till. Då jobbtillfällena inom den offentliga sektorn tidigare har inneburit bättre förmåner i form av högre arvode och tjänster, var detta ett försök till att jämna ut förutsättningarna för de två arbetsgivarna.³⁹

Genom distributionen av oljeintäkter har en del av den Saudiska befolkningen uppnått ett stort ekonomisk välmående. Framförallt efter 1973- och 1979 års höga oljeintäkter så betalade invånare näst intill ingenting i skatter. Trots detta fick medborgarna ändå tillgång till allt bättre offentlig service, till exempel ökade budgeten för utbildningssystemet från 2,5 miljarder dollar mellan åren 1970- till 1975 till att bestå av 28 miljarder dollar mellan åren 1975- till 1980. År 1982 var

---

³⁹ Cowan David, *The Coming Economical Implosion Of Saudi Arabia: A Behavioral Perspective* (2018) Palgrave Macmillan s. 81

oljeintäkterna på sin höjd och genererade 41 miljarder dollar årligen, för att sedan stagnera under år 1983.⁴⁰

I samband med den stora ökningen i intäkter som oljan möjliggjorde, beslutade landets politiska ledare att dessa resurser skulle användas för att främja investeringar och produktion inom den privata verksamheten. Ett delmål som kom att uppstå i och med detta var att dessa ekonomiska medel och utveckling skulle ämna att minska landets bundenhet till oljan och att detta inte längre skulle förbli det huvudsakliga medlet för att uppnå ekonomisk tillväxt. Istället skulle utvidgningen av förmåner hos privata företagare leda till ett allt mer omfattande beskattningssystem.⁴¹ Denna målsättning kan anses ha stagnerat då man mellan åren 1997 till 2010 enbart kan påvisa en mycket liten ökning i den andel intäkter som inhämtats till staten från andra sektorer än oljeindustrin.⁴²

Trots målbilden om att göra landet obunden mot oljan i sina intäktskällor utgör inkomster från olja trots allt ca 30% av landets GDP, 90% av landets export och 86% av statens budget intäkter (2014). Denna andel av intäktskällor kan vidare anses vara mycket problematiskt utifrån ett långsiktigt perspektiv då staten ännu kan anses vara beroende av denna naturtillgång.⁴³ Problematik kan tänkas uppstå vid realisationen om att denna inkomstkälla är begränsad och inte evig, samt att det är möjligt att påvisa att denna ekonomiska sektor, i längden och på grund av den oberäkneliga naturen av sitt varupris, inte kommer vara tillräcklig för att kunna finansiera en hastigt växande befolkning. Det är även svårt att tyda på ett kontinuerligt mönster i denna ekonomiska tillväxt då den andel av oljeintäkter som finansierar staten kan anses vara obeständig och relativt flyktig. Detta innebär att staten tillsätter sitt

---

⁴⁰ Özev Hilmi Muharrem, *Saudi Society And The State: Ideational And Material Basis* (2017) Arab Studies Quarterly s. 1010

⁴¹ Looney E. Robert, *Saudi Arabia: Measures of transition from a Rentier State* (2000) Palgrave Macmillan s. 130

⁴² Ramady A. Mohamed, *The Saudi Arabian Economy - Policies, Achievements and Challenges* (2010) Springer s. 57

⁴³ Cowan David, *The Coming Economical Implosion Of Saudi Arabia: A Behavioral Perspective* (2018) Palgrave Macmillan s. 26

ackumulerade kapital vid påvisandet av ekonomiska underskott för att balansera ut den ovissa naturen av denna ekonomi.⁴⁴

Medborgarnas inflytande och representation i politiska ärenden är, till en följd av denna rentierism, mycket begränsad. Beblawi beskriver maktbalansen i en rentier-stat som mycket skör och toppstyrd. Genom ett nästintill obefintligt beskattningssystem, vars funktion istället uppfylls genom fördelning av oljeintäkter har detta lett till att statens regering skapat ett klient-liknande förhållande till politiska figurer och befolkning genom att betala ut och bilda tjänster som vanligtvis enbart skulle vara möjliga genom skatteintäkter. De som kan komma att anses som allierade till staten bör därför även sedermera uppfylla de obligationer som ställs på de från den politiska ledaren. Detta bidrar ytterligare till att cementera ledarens orubbliga roll.⁴⁵ Den bristande utgångspunkten i medborgarens representation leder ytterligare till att den politiska ledaren självständigt äger rätten av förfogande gällande till vilka sektorer och målgrupper som det ekonomiska medlet ska nå ut till. Därav kan denna auktoritet även slå ner politiska oppositioner och revolter genom att strypa den ekonomiska distribueringen till de berörda. Detta har yttrat sig i form av ett tudelat system för utdelning av rentierismens privilegium. Då den politiska ledaren kan anses ha befäst sin roll för staten genom att dela upp landet i flera, näst intill autonoma sektorer kan man här visa på en viktig uppgift för processen att dela ut ekonomiska medel. Styrningen av dessa sektorer sker således huvudsakligen genom distributionen av oljerelaterade intäkter och att underkastelse krävs för att ges tillgång till dessa. Således kan även politiska och religiösa minoriteter tyglas genom rentierismens egenskaper, där främst landets shiamuslimer har kommit att påverkas negativt av auktoritetens selektiva makt över fördelningen av ekonomiska medel. Politiska yttringar som trots motstånd ändå ges utrymme tenderar därför att sällan bemöta den ekonomiskpolitiska strukturen, utan snarare allt oftare utgå från moralisk och kulturell problematik.⁴⁶

---

⁴⁴ Ramady A. Mohamed (2010) *The Saudi Arabian Economy - Policies, Achievements and Challenges* (2010) Springer s. 50-53

⁴⁵ Freer Courtney, *The Symbios Of Sectarianism, Authoritarianism And Rentierism In The Saudi State* (2019) London School Of Economics And Political Science s. 93-94

⁴⁶ Freer Courtney, *The Symbios Of Sectarianism, Authoritarianism And Rentierism In The Saudi State* (2019) London School Of Economics And Political Science s. 94

Den auktoritära arten av hur ekonomiska medel fördelas och hur statens intäkter omsätts i årlig budget kan anses vara konsoliderande. Genom en inblick i en tabell över den offentliga sektorns budget kan man här tydligt påvisa att den militära och polisiära sektorn är högst prioriterad. De två efterföljande och därav de näst högst prioriterade sektorerna är personalutveckling och den offentliga förvaltningen.⁴⁷ År 2016 utgjorde de militära och polisiära utgifterna 30,5% av kungadömets budgetplanering. Den saudiska underrättelsetjänsten förutspår att landet vid år 2020 kommer vara världens femte största finansiär av militära ändamål.⁴⁸

Regeringen har under en längre tid ansett sig sträva efter att minska lokala subventioner till att övergå i ett allt mer omfattande välfärds- och utbildningssystem. I denna bemärkelse kan de 40% som år 2003 utgjorde de årliga utgifterna för välfärd och utbildning anses vara ett steg i denna riktning. Detta är en klar ökning sedan denna forsknings tidigare uppmätning och där en tydlig fördelning av utgifter här kan påvisas. Svårigheter att uppnå en övergång från oljan som huvudsaklig inkomstkälla kan däremot påvisas i den tendentiösa natur som präglar kungadömets budgetplanering. Ramady menar på att den Saudiska regeringen är reaktiv snarare än proaktiv, i den bemärkelse att budgetplanering sällan görs med långsiktiga anspråk utan anses vara allt mer flyktig då planerade utgifter kan förändras, beskäras eller utökas, beroende på det aktuella priset på oljan. Därför menar Ramady ytterligare på att underliggande maktförhållanden gör sig synliga då han anser att det saudiarabiska ministeriet för petroleum, snarare än finansdepartementet och som styr över budgetplaneringen. Till följd av detta kan man ytterligare tyda på att en bristfällig kunskap gällande förvaltningens förväntade- och faktiska årliga utgifter, då landet näst intill varje år har påvisat ett underskattande när det kommer till hur mycket resurser som faktiskt krävs för att finansiera de ekonomiska programmen. Vidare tyder och förutspår Ramady att denna okunskap leder till ett cementerande av landets bundenhet och stigberoende när det kommer till vikten av oljeintäkter, samt att

---

⁴⁷ Ramady A. Mohamed, *The Saudi Arabian Economy - Policies, Achievements and Challenges* (2010) Springer s. 52

⁴⁸ Cowan David, *The Coming Economical Implosion Of Saudi Arabia: A Behavioral Perspective* (2018) Palgrave Macmillan s. 29

konservativa och inarbetade tillvägagångssätt försvårar en övergång till ett allt mer omfattande beskattningssystem.⁴⁹

Samtidigt som problematik kan utläsas utifrån landets bundenhet till olja i sin budgetering kan man sedermera tyda på att Saudiarabien i och med oljeintäkter har givits möjligheten att etablera ett omfattande kapital. Under åren 2010–2011 kom detta överskott att spela en viktig roll i att finansiera de utgifter och tillkortakommanden som kom till följd av sänkta oljepriser samt kostnader i samband med de politiska motstridigheter som uppstod i regionen under den arabiska våren.⁵⁰ Kungadömet har därför trots en historia av redovisade ekonomiska underskott, som till exempel yttrade sig i en 17 år lång period av underskott under 1980- och 90-talet, haft möjlighet att jämna ut dessa med hjälp av dessa reserver.⁵¹

Samtidigt som en minimal beskattning av medborgare sedan år 2014, har den tidigare, primära inkomstkällan i form av beskattning gjorts på inhemska företag genom en taxering på 2,5% av årligt överskott. Denna kallas för *Zakat* och är ämnad att vara en religiös avgift. Forskare är högst tveksamma på att denna procentandel kommer att öka inom en snar framtid. Avsaknad av beskattning har bidragit till ett klimat i landet där företag kan anses ta dessa förmåner för givet. Ett nutida exempel på detta är när staten gjorde ett försök att ta bort subventioner för grundläggande nyttigheter såsom elektricitet. Detta möttes av stor ilska bland näringsidkare och ledde till att detta försök slopades.⁵²

---

⁴⁹ Ramady A. Mohamed, *The Saudi Arabian Economy - Policies, Achievements and Challenges* (2010) Springer s. 51-52

⁵⁰ Ramady A. Mohamed, *Political, Economical And Financial Country Risk: Analysis Of The Gulf Cooperation Council* (2014) Springer s. 69

⁵¹ Cowan David, *The Coming Economical Implosion Of Saudi Arabia: A Behavioral Perspective* (2018) Palgrave Macmillan s. 27

⁵² Ramady A. Mohamed, *The Saudi Arabian Economy - Policies, Achievements and Challenges* (2010) Springer s. 207

Kungadömetts bundenhet till olja förtydligades ytterligare mellan åren 2014 och 2015 i och med en kraftig prissänkning på landets huvudsakliga intäktskälla. Under dessa år kunde en minskning på runt 77–88% presenteras gällande landets totala intäkter.⁵³

6.1.2 Subventioner

Forskning av MENA-länder vars ekonomi genomsyras av försäljning och produktion av olja tenderar att påvisa vara bidragande till skapandet av ett kapitalöverskott.

Vidare kan man här påvisa ett mönster där dessa länder tenderar att betala ut en högre andel av sitt GDP i form av löner och subventioner.⁵⁴

Sedan upptäckten av olja i Saudiarabien och den snabba ekonomiska utvecklingen och överskott som detta genererat menar Ramady på att detta har lett till ett stigberoende gällande synen på subventioner och hur dessa används som komplement för att kompensera den bristande ambitionen i att göra den privata sektorn allt mer konkurrenskraftig.⁵⁵

Den huvudsakliga sektorn som ges subventioner är produkter i- och från jordbruket.⁵⁶ Utöver denna sektor har små och medelstora företag kommit att bli föremål för subventioner sedan upptäckten av oljetillgångar. Dessa företag negligerades sedermera i och med den omfattande industrialisering som genomfördes i landet. Detta bildade en vedertagen uppfattning om att staten enbart ansågs prioritera de större företagen då dessa var allt närmare förankrade till den statliga verksamheten. Detta har allt efter förändrats och i modern tid utgörs majoriteten av den saudiska ekonomin av små till medelstora företag.⁵⁷ Företag verkar under gynnsamma förhållanden då den enda beskattning som verksamheter kan tänkas att krävas på är i form av den årliga, religiösa avgiften *Zakat* som ligger på 2,5%.⁵⁸

---

⁵³ Cowan David, *The Coming Economical Implosion Of Saudi Arabia: A Behavioral Perspective* (2018) Palgrave Macmillan s. 28

⁵⁴ Ramady A. Mohamed, *The Saudi Arabian Economy - Policies, Achievements and Challenges* (2010) Springer s. 48

⁵⁵ Ramady A. Mohamed s. 47

⁵⁶ Ramady A. Mohamed s. 35

⁵⁷ Ramady A. Mohamed s. 191

⁵⁸ Ramady A. Mohamed s. 207

Subventioner fick, redan under framkomsten av Saudiarabiens olje-orienterade intäktskällor, ett tydligt fotfäste. Under tidigt 1970-tal påbörjades ett program där varor och tjänster kom att subventioneras. Dessa ekonomiska bistånd har främst genomförts i syfte att balansera den inhemska marknaden och motarbeta inflation, men kan enligt Ramady även påvisas att ha haft en negativ inverkan på landets ekonomiska utveckling genom att underskatta kostnaden av produktion och hur detta har resulterat i att vissa resurser har kommit att bli överanvända.⁵⁹

Genom subvention av oljerelaterade produkter såsom bensin för den Saudiarabiska befolkningen har ytterligare problematik uppstått. Runt 30% av den totala dagliga oljeproduktionen konsumeras av landets medborgare. Detta har i sin tur lett till inkomster som denna resurs skulle kunna generera i form av export, istället konsumeras inom landet.⁶⁰

Av studier om rentier-stater framgår det tydligt att det ekonomiska förhållandet mellan de styrande och de styrda yttrar sig i form av ett slags socialt kontrakt mellan dessa parter. Genom en inarbetad modell där befolkningen sällan krävs på beskattning har detta sedermera även yttrat sig i krav från medborgare på förmåner såsom subventioner. Försök från statligt håll för att skära ned på dessa bistånd har därför mestadels möts av stort motstånd. Subventioner har ytterligare kommit att få en avgörande roll i att balansera ekonomin då ekonomiska medel betalas ut till de sektorer som uppvisar underskott.⁶¹

6.1.4 Resursfördelningsmodell - reniterism och neopatrimonialism

Företeelsen av ett outvecklat beskattningssystem kan således anses vara högst bidragande i konsolideringen av den politiska elitens maktroll. Då egenskaper i denna sköra ekonomiska balans samtidigt kan påvisas leda till en oviss framtid och osäkerhet gällande en garanterad tillväxt kan den samtidigt användas som medel för underordnade och absolut makt. När man pratar om demokratins grundprinciper

---

⁵⁹ Ramady A. Mohamed, *The Saudi Arabian Economy - Policies, Achievements and Challenges* (2010) Springer s. 207

⁶⁰ Ramady A. Mohamed s. 239

⁶¹ Cowan David, *The Coming Economical Implosion Of Saudi Arabia: A Behavioral Perspective* (2018) Palgrave Macmillan s. 29-30

tenderar slagorden “no taxation without representation” ligga till grund för den kravbild som ställs på statens politik samt hur den bör utgå från en medborgerlig representation. I fallet Saudiarabien kan avsaknaden av ett beskattningssystem snarare anses skapa ett slags ömsesidigt oberoende mellan makthavare och befolkning. Den politiska eliten kan enbart anses vara beroende av landets befolkning i liknelse till det auktoritaristiska förhållningssätt mellan styrande och styrd, där ledaren ställer krav på absolut lydnad. I Saudiarabien är staten inte beroende av befolkningen i samma mån som utvecklade demokratier tenderar att vara, där beskattningen utgör det huvudsakliga utrymmet som tillgodoser anspråk om ekonomisk tillväxt. Landets medborgare kan anses, i den bemärkelse att de krävs uppvisa total lydnad mot makthavaren, vara beroende av denna. Däremot är det möjligt att påvisa att formen av rentierism tenderar att hämma politiska yttringar och oppositionella motstridigheter vilket leder till att befolkningen snarare om något, kan anses vara allt mer beroende av de ekonomiska medel som delas ut till följd av rentierismen. Trots reformistiska anspråk spelar oljan fortfarande en avgörande roll i att balansera den ekonomiska marknaden och för att finansiera landet under budgetunderskott. Tendensen av kapitalackumulering kan till viss grad hänvisas till den balanserade egenskap som detta kapital har visat sig nödvändig för. Utifrån den teori som Raymond Hinnebusch presenterar gällande dikotomin för demokratiseringsprocesser och ackumulering av kapital, problematiseras sedermera detta förhållande. Beroende på hur hög grad av primitivt handlande som anses föreligger denna ackumulering kan denna teori göras möjlig att återkoppla till detta ekonomiska förhållande.

Ytterligare kan kopplingar göras mellan den ekonomiska maktbalansen som ovan presenterats, och de neopatrimoniella förhållanden som presenteras av Max Weber. Primärt kan man här tyda på två åtskilda politiska system, det patrimoniella och det rättsliga systemet. I det patrimoniella kan man tyda på den klient-liknande rollen som föreligger företeelsen av politiska allianser, där de ekonomiska privilegierna används för att frambringa ett önskvärt beteende. Denna informella politik tenderar sedermera att ta sig in i den offentliga politiken, vilket kan påvisas utifrån de avseenden som

görs i de prioriteringarna för ett bibehållande av status-quo gällande det ekonomiskpolitiska systemet och den bundenhet som kan påvisas till oljan. På grund av de stigberoende omständigheterna som avsaknaden av ett beskattningssystem har inneburit kan man här även påvisa informella anspråk från befolkningen. Detta har yttrat sig i motstånd mot ekonomiska reformer i syfte att diversifiera ekonomin och minska statliga bidrag.

7. Analysenhet III: Utmaningar och hinder

I detta avsnitt behandlas delsytet och frågeställningen om vilka utmaningar som implementeringen av Vision 2030 kan medföra. Analysen kopplas återigen till teorierna om Asabiyah, rentier-stat samt neopatrimonialism. De områden som här analyseras är: Vision 2030, Saud-wahhab, VAT-skatt samt WTO.

7.1 Utmaningar gällande Vision 2030

Saudi Arabiens oljereserver utgör cirka 25 % av världens totala oljereserver och landet är världsledande inom export av olja. Kungadömet har en särskilt stark roll inom OPEC, Organization of the petroleum exporting countries som består av 14 länder. Sjunkande oljepriser har medfört att sauderna erkänner ett behov av att diversifiera sin ekonomi bort från beroendet av oljeintäkter. Kronprinsen Mohammed Bin Salman (MBS) presenterade *Saudi Vision 2030*, en plan för att diversifiera kungadömet ekonomi. Därtill medföljer införandet av en 5 % moms på varor samt höjda priser på bensin, vilket trädde i kraft den första januari 2018.⁶²

Ett delmoment för implementeringen av Saudi Vision 2030 är utvecklandet av landets turistindustri, som huvudsakligen kommer genomföras genom att öka behovet av utländska investeringar. Efter mordet av journalisten Jamal Khasoggi, en saudisk kritiker av kungahuset, meddelade flertalet utländska företag och affärsmän deras avhopp från planerade investeringar. Miljardären Sir Richard Branson var en utländsk investerare som hade accepterat att leda utvecklingen av två lyxiga turistprojekt längst med röda havet. Efter mordet på Khasoggi valde han att meddela sitt avhopp från projekten.⁶³ Till följd av mordet på Khasoggi, kan den fulla implementeringen av Vision 2030 försvåras. De utländska finansiärerna, vars vikt för projektet nämndes tidigare, är en viktig del av diversifieringen av ekonomin och bort från beroendet till oljeintäkter. Därav kan problematik här utläsas.

---

⁶² Dahim, A.H Mohammed, *Impact of vision 2030 on traffic safety in Saudi Arabia* (2018) Elsevier s. 104

⁶³ Richard Branson. *My statement on the Kingdom of Saudi Arabia*. (2018) Virgin.

7.1.1 Alliansen mellan familjerna Wahhab och Saud

Reformer som krävs för implementeringen av vision 2030 utmanar den grund som kungadömet vilar på. Den pakt mellan Wahhab och Saud, som varit avgörande för statsbildningen är nu utmanade. I samband med ett möte med utländska investerare sa MBS ‘‘ We are returning to what we were before - a country of moderate Islam that is open to all religions and to the world’’.⁶⁴ MBS utspel uppfattades som positivt från stora delar av det internationella samfundet. Sedermera härleder kungadömet rättssystem i sharialagen och den dagen som förändringar av systemet träder i kraft i och med Vision 2030, kan stort motstånd väntas från den religiösa eliten.

Hösten 2017 utfärdade kung Salman order om att avsätta flertalet ledande prinsar och ministrar på höga positioner. Prins Mutaib, son till den tidigare kung Abdullah, blev avsatt från sin position som chef för den nationella vaktstyrkan efter att ha betraktats som en tänkbar kandidat till tronen. Kung Salman inrättade, i korruptionsbekämpningens namn, en kommitté ledd av sonen MBS. Kort därefter arresterades bl.a. elva prinsar, fyra ministrar och ett dussintal tidigare ministrar.⁶⁵

7.1.2 VAT-skatt och Vision 2030

Den första januari 2018 introducerades kungadömet till VAT-skatt, eller även kallad mervärdesskatt.⁶⁶ Detta innebär för företagare i landet att dessa måste lägga till en 5-procentig avgift på all form av försäljning.⁶⁷ Denna avgift krävs på såväl tillverkare, distributör samt återförsäljare. Ändamålet med denna utökning av beskattning härrör i anspråket om att diversifiera landets ekonomi samt att adressera kungadömet bundenhet i sin ekonomi till oljan.⁶⁸

Implementeringen av mervärdesskatt kan tänkas behöva utstå en rad utmaningar innan den kan anses fullständigt inkorporerad i den ekonomiska politiken.

---

⁶⁴ Chulov, Martin. *The Guardian. I will return Saudi Arabia to moderate islam, says crown prince.* (2017)

⁶⁵ The Economist. *The Saudi purge will Spook global investors and unsettle oil markets.* (2017)

⁶⁶ General Authority Of Zakat And Tax. ‘‘What Is VAT?’’

⁶⁷ Dahim. A.H Mohammed, *Impact of vision 2030 on traffic safety in Saudi Arabia* (2018) Elsevier s. 104

⁶⁸ Domat Chloe, *Gulf Cooperation Council Report: VAT Revolution* (2018) Global Finance s. 66

Exempelvis tyder en survey-undersökning av Deloitte på att 69% av affärsverksamheter inom gulfstaternas samarbetsråd, var tveksamma gällande sina möjligheter att implementera denna avgift. Vidare visade sig ca 50% av respondenterna att vara skeptiska till att denna skatt överhuvudtaget skulle komma att genomföras. Detta tyder på avsevärda skiljetecken och bristfällig kommunikation utifrån företagarnas förkunskap och i auktoriteternas benägenhet att genomföra programmet.⁶⁹

Samtidigt som den VAT-skatt som här genomförts endast utgörs av avgift på 5% och kan anses småskalig i jämförelse med de beskattningar på 20% som implementerats i Europa, är detta likväl ett stort steg att ta för kungadömet. Avgiften förutspås att i sin inledande fas slå hårt på konsumenter och främst de som kan anses vara låginkomsttagare, i och med de prisökningar som denna innebär. Implementeringen av denna beskattning tros resultera i en markant inflation på marknaden. Från att landet år 2017 presenterade en deflation på -0,9% tros beskattningen resultera i en 3,7% inflation år 2018. Utöver prisökningar på varor har även den industriella sektorn präglats av denna hastiga övergång och som bland annat har resulterat i att det nationella priset på elektricitet ökat med 300%. Nedskärningar av bistånd för bensin har även inneburit en markant prisökning på mellan 80 till 120%.⁷⁰

Ytterligare och kanske den främsta avgörande utmaningen som ställs på Saudiarabien är hur de kommer gå till väga för att bibehålla sina nära relationer till internationella finansiärer. Avsaknaden av beskattning har tidigare varit en avgörande förutsättning för kungadömet's omfattande nätverk av globala finansiärer och samarbetspartners.⁷¹

7.1.3 VAT-skatt och dess utmaningar

Införandet av VAT-skatten kan anses vara ett försök av den saudiska staten att bryta ett stigberoende och därtill införa nya tillvägagångssätt för beskattning. Detta kan även anses vara kraftfulla tag för att diversifiera ekonomin och skapa möjligheter för

---

⁶⁹ Domat Chloe, *Gulf Cooperation Council Report: VAT Revolution* (2018) Global Finance s. 66

⁷⁰ Domat Chloe s. 67

⁷¹ Ibid

att inhämta intäkter från mindre företag och näringsidkare. Med den nya beskattningen så kan det tänkas att en ny kravbild på politisk representation från den saudiarabiska befolkningen medföljer då avsevärda förändringar sker sett till det tidigare, etablerade sociala kontrakt.

7.1.4 WTO som utmaning

World Trade Organization är den enda globala organisation som behandlar handel mellan nationer. Organisationen består idag av 164 länder och omfattar 98% av all världens handel. Den huvudsakliga sysselsättningen härrör i att behandla och lagstadga handelsavtal som är bindande mellan organisationens nationer. Målet är att handel mellan parterna ska ske smidigt, förutsägbart och fritt.⁷²

Saudiarabien har sedan upptäckten av olja varit benägna att göra sig attraktiva för internationella finansiärer.⁷³ Efter en tretton-år lång förhandling blev Saudiarabien den elfte november 2005, till slut beviljade medlemskap.⁷⁴ Detta var ett stort steg i att rättfärdiga den saudiska ekonomin och att skapa ett respekterat anseende på den internationella marknaden.⁷⁵

Inträdandet i WTO innebar för Saudiarabien att de kunde tillgodogöra sig större konkurrenskraft på den internationella marknaden. Intresset att göra kungadömet till en medlem i organisationen tycks ha varit ömsesidigt då även WTO insåg vikten av landets enorma naturresurser. Tillgången till den internationella marknaden underlättades nu markant av ett tydligare ramverk för handelsrätt. Utöver att utvidga sitt nätverk av investerare och förutsättningarna för samarbete innebär medlemskapet även att exportsektorn gynnas av lägre tariffer och subventioner på varor och tjänster. Ytterligare minskade kostnader för finans, försäkring samt transport.⁷⁶

---

⁷² WTO, *The WTO*.

⁷³ Bakarman. Omar Mohammed, *Public Policy As A Functional Concept In The WTO: The Utility For Developing Nations As Illustrated By Saudi Arabia's Accession*, (2013) Nottingham Law School s. 250

⁷⁴ Bakarman. Omar Mohammed s. 252

⁷⁵ Cowan David, *The Coming Economical Implosion Of Saudi Arabia: A Behavioral Perspective* (2018) Palgrave Macmillan s. 38

⁷⁶ Cowan David s. 37-38

Kungadömet tillträdande i organisationen försvårades avsevärt då landet inte ansågs leva upp till de liberala anspråk som gjordes av föreningen. Den långvariga förhandlingen utgjordes därav att Saudiarabien huvudsakligen försökte hävda sin suveränitet och därmed förhandla fram undantag för bland annat, kungafamiljens framträdande roll inom politiken, sharialagens lagstiftande makt, men kanske allra främst bibehållandet av vikten hos oljeindustrin för landet samt att det autonoma ekonomiska förhållandet mellan mottagare och leverantör.⁷⁷

Landets tidigare avsaknad av beskattningssystem innebar för kungadömet att det krävdes stora förändringar kring den dåtida policy och ramverk för handelsrätt ifall landets medlemskap skulle godkännas. För ett företag att beviljas kommersiell registrering innebar detta nu krav på ansökningsblanketter, betalning av avgifter samt inlämnande av handlingar. Denna kravbild ställdes på såväl inhemska som internationella verksamheter inom landet och de enda som beviljades uppskov för dessa regler var småföretagare samt landets jordbrukssektor.⁷⁸

7.1.5 WTO och dess utmaningar

Inträddandet av Saudiarabien i WTO kan i viss mån ses som ett försök att diversifiera och öka konkurrenskraften hos landets privata sektor. Sedermera kan även tendenser här utläsas i de intentioner gällande villkoren för medlemskapet och hur detta yttrade sig i anspråken om att bibehålla den autonoma naturen av handel med olja, vilket kan understödja konsolideringen och bundenheten som kungadömet har till denna naturresurs. Detta styrks av landets beslutsamhet kring villkoren för oljeindustrin vid förhandlandet av medlemskapet. Landet görs nu allt mer attraktivt för internationella finansärer vilket kan anses vara bidragande till att minska tänkbara ifrågasättande mot landets bundenhet till oljan. Vi kan därav här även utläsa en viss problematik kring delmålet för vision 2030 om att utöka den privata sektorn och minska beroendet av oljan för att finansiera landet.

---

⁷⁷ Bakarman. Omar Mohammed, *Public Policy As A Functional Concept In The WTO: The Utility For Developing Nations As Illustrated By Saudi Arabia's Accession*, (2013) Nottingham Law School s. 253

⁷⁸ Bakarman. Omar Mohammed s. 254

8. Slutsatser

Med denna studie har vi avsett att, utifrån Khalduns teori om Asabiyah frambringa förståelse kring den saudiska sociala basen, med hjälp av teorin om rentier-stat förstå statens resursfördelningsmodell samt utifrån inhämtat material tyda på vilka utmaningar som vision 2030 kan få för det saudiska politiska systemet.

Således ämnar vi att under detta avslutande kapitel att besvara våra forskningsfrågor samt summera de resultat som gjorts möjliga att utläsa av de analytiska enheterna. Avslutningsvis sammanställs våra egna reflektioner kring genomförandet av denna studie, dess kunskapsgenererande anspråk samt de tre forskningsfrågorna.

8.1 Besvarande av forskningsfrågor

Med hjälp av teorin om Asabiyah, hur kan man förstå monarkins sociala bas och dess konsekvens för den förda politiken?

Genom studerandet av den saudiska sociala basen framkom det att ett fundament för gruppsolidaritet är att ha delad biologisk härkomst och där solidariteten är en del av den mänskliga naturen. Detta framgick då samtliga kungar från 1932 tills 2019, har haft grundaren Abdulaziz Ibn Saud som far. Detta stämmer överens med Khalduns definition av Asabiyah som framhävde betydelsen av delad biologisk härkomst. Konsekvenser för den förda politiken har inneburit att en starkare gruppsolidaritet etablerats i och med att MBS utseddes till kronprins och som bröt upp tidigare praxis. Vi kan här tyda på en informell politik som förs och som influerat den tidigare rättsliga successionsordningen i förmån för MBS.

Med hjälp av teorin om rentier-stat, hur kan man förstå monarkins resursfördelning och dess konsekvens för den förda politiken?

Avsaknaden av ett fullständigt beskattningssystem har för landet inneburit ett tydligt stigberoende som utöver krav på ekonomiska bekvämligheter och subventioner från befolkningen, även visar på tendenser att begränsa möjligheterna till att genomföra omfattande förändringar gällande politiska riktlinjer. Tillämpningen av naturresurser som huvudsaklig intäktskälla har inneburit att kungadömet har haft möjlighet att åtnjuta ett stort ekonomiskt välstånd. Sedermera har värdet för denna intäktskälla vid

flertalet tillfällen visat sig mycket svår att förutspå vilket kan påvisas att ha resulterat i en omfattande ackumulering av kapital. Kring dessa besparade intäkter kan man i viss mån påvisa att en informell politik här förs, främst då dessa inkomster huvudsakligen tillämpas som ett komplement för tider av ekonomiskt underskott och som ett medel för att finansiera eventuella budgetunderskott, snarare än att på ett tydligare sätt inkorporeras i landets ekonomi och som ett medel för att tillgodose målsättningen om att minska kungadömet's bundenhet till olja. Utifrån Hinnebusch kan man tyda på att detta bibehållande av status-quo även spiller över i ett begränsande av medborgerlig representation.

Vilka utmaningar kan den saudiska sociala basen och resursfördelningsmodell tänkas att ställas inför i och med implementeringen av Vision 2030?

Till följd av att den etablerade sedvänjan inom successionsordningen avskaffades, i och med utnämningen av MBS till kronprins, samt att MBS själv valt att låta sina familjemedlemmar arresteras, kan en rad utmaningar tänkas uppstå. Civilisationer besitter, som sagt, sin egna undergång och att en starkare Asabiyah kan komma ifrågasätta den nuvarande är ständigt ett överhängande hot. Implementeringen av vision 2030 kan ytterligare innebära motstånd från religiöst håll med wahabiterna i spetsen. Det är väsentligt att ha i åtanke att grunden för denna stat bygger på alliansen mellan just familjerna Saud och Wahhab. Det är därför tänkbart att ifall detta fundament helt avlägsnas, utan att ersättas eller förstärkas, så riskerar det nuvarande huset att falla. Reformerna som krävs för att locka turister och finansiärer, går emot rättssystemets förankring till sharialagen och Wahabiternas åskådningar. Detta kan därför anses vara en tuff uppgift för MBS men som han hittills klarat utan större motstånd från familjemedlemmar eller från religiöst håll.

Vision 2030 kan anses vara en omfattande sammansättning av reformistiska program och som kommer kräva stora ekonomiska resurser. Tidigare försök för att diversifiera ekonomin och att göra den privata sektorn allt mer konkurrenskraftig har med tiden mestadels stagnerat. Därav kan man här utläsa en eventuell problematik i den

bemärkelse att de medel som kan komma att finansiera projektet, huvudsakligen utgår från oljerelaterade intäkter. Marknaden för petroleum har under perioder tenderat att te sig obeständigt vilket vidare kan medföra stor problematik gällande möjligheten att uppfylla dessa målsättningar. Inträdandet i WTO kan ytterligare påvisas vara bidragande till ett utökande av bundenheten till oljan då denna industri nu gjorts än mer tillgänglig för internationella samarbeten. Det stigberoende som kan utläsas i samband med införandet av VAT-beskattningen tycks även vara en faktor som kan tänkas utmana de nya reformistiska anspråken från MBS, primärt utifrån det genomgripande skeptiska bemötande som införandet av beskattning och minskandet av subventioner har behövt utstå.

8.2 Avslutande reflektioner

Med denna studie har vi strävat att, utifrån teorier med en inbördes förståelse för regionen, bidra till att generera ökad kunskap gällande stater inom MENA-regionen. Att enbart utgå ifrån västerländska teorier anser vi vara bristfälligt då en förståelse för klaner, grupptillhörighet och resursfördelningsmodeller kräver teorier som är anpassade efter givna politiska och ekonomiska kontexter och förutsättningar. I och med företeelsen av andra stater inom regionen med mer- eller mindre likartade statsskick, är vi förhoppningsfulla om att denna analys av denna specifika stat samtidigt kan vara bidragande till att öka förståelse för andra nationer i mellanöstern. Genom denna studie vill vi erbjuda inspiration till att utöka tillämpandet av teorier som Asabiyah och rentier-stat i samband med kommande undersökningar av länder inom MENA-regionen. Slutligen landar vi i uppmärksammandet om en närmande problematik gällande slagorden om "No taxation without representation", som tidigare presenterats under studien. I och med införandet av beskattning, såsom mervärdesskatten, kan detta tänkas bidra till att befolkningen kan komma att kräva större inflytande och representation i den förda politiken. Därav kan vi påvisa en annalkande problematik förutsatt att kungahuset och Mohammed Bin-Salman fortsättningsvis upprätthåller det nuvarande statsskicket som en monarki med absolut makt.

Källförteckning

Kategorier:

Tryckta källor

- Al-Rasheed. Madawi. *A history of Saudi Arabia*. (2002) Cambridge University Press
- Butenschon Nils, Davis Uri & Hassasian Manuel. *Citizenship and the state in the Middle East*. (2000) Syracuse University Press
- Cowan David, *The Coming Economical Implosion Of Saudi Arabia: A Behavioral Perspective*. (2018) Palgrave Macmillan
- Erdmann Gero & Engel Ulf, *Neopatrimonialism Revisited - Beyond A Catch-All Concept*. (2006) GIGA Working Paper
- Esaiasson, Peter. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (2002) Uppl 1, Norstedts juridik, Stockholm
- Giacomo Luciani. *International Relations In The Middle East: Oil And Political Economy*. (2016) Oxford University Press
- Rosenthal / Ibn Khaldun. *The Muqaddimah: An introduction to history*. (1969) Princeton University Press
- Weber Max, *Economy And Society* (1922) University Of California Press

Vetenskapliga tidskrifter, rapporter och artiklar

- Almaz, Alper. *Testing the Rentier State Theory: The Case of Azerbaijan*. (2015) Journal of Global Analysis.
<https://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=2&sid=9b8d8c6e-ecc5-4851-ba16-1f6509bcac76%40sessionmgr4006>

- Bakarman. Omar Mohammed, *Public Policy As A Functional Concept In The WTO: The Utility For Developing Nations As Illustrated By Saudi Arabia's Accession*. (2013) Nottingham Law School
<http://irep.ntu.ac.uk/id/eprint/234/#?>
- Dahim. A.H Mohammed, *Impact of vision 2030 on traffic safety in Saudi Arabia* (2018) Elsevier
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2352646718300553?via%3Dihub>
- Domat Chloe, *Gulf Cooperation Council Report: VAT Revolution*. (2018) Global Finance
<https://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=53763537-5f7e-4a21-b618-4d2c8c708c92%40sdc-v-sessmgr06>
- DR. Deepanjana Varshney. *King Abdullah, A Leader Towering Above Constraints in Saudi Arabia*. (2014) JBM & SSR
<http://www.borjournals.com/a/index.php/jbmssr/article/view/400/0>
- Freer Courtney, *The Symbios Of Sectarianism, Authoritarianism And Rentierism In The Saudi State*. (2019) London School Of Economics And Political Science
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/sena.12287>
- Rutledge, Emile. *Oil rent, the Rentier State/Resource Curse Narrative and the GCC countries*. (2017) Opec Energy review.
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/opec.12098>
- Jones, Craig Toby. *Saudi Arabia Versus The Arab Spring*. (2011) Raritan
<https://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=1&sid=7a49fdff-2abc-4f3d-ad3d-a03dd8e2ed6e%40sdc-v-sessmgr01>
- Kalpakian, Jack. *The Journal of North African Studies- Ibn Khaldoun's influence on current international relations theory*. (2008) Upplaga 13. Routledge
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/13629380701844698?scroll=top&needAccess=true>
- Kingdom Of Saudi Arabia: *Al-Saud Abdulaziz Bin Bin-Salman Mohammad, Vision 2030*.

<https://vision2030.gov.sa/download/file/fid/417>

- Looney E. Robert, *Saudi Arabia: Measures of transition from a Rentier State*. (2000) Palgrave Macmillan
https://calhoun.nps.edu/bitstream/handle/10945/38470/looney_saudi_arabia_measures_ADA525675_CH.pdf;jsessionid=CA4C0E0BF6C2CAFECFFF9A130EEE7946?sequence=1
- Owen, Daniel Jeffrey. *Neopatrimonialism and Regime Endurance in Transnistria*. (2009) Virginia polytechnic institute and state university.
https://vtechworks.lib.vt.edu/bitstream/handle/10919/35153/Owen_JD_T_2009.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Payne, Alexander. *Life After King Abdullah: U.S -Saudi Relations In the Age Of King Salman And Prince Mohammed*. (2016) Robert D. Clark Honors College
<https://scholarsbank.uoregon.edu/xmlui/handle/1794/22874#?>
- Ramady A. Mohamed, *The Saudi Arabian Economy - Policies, Achievements and Challenges*. (2010) Springer
<https://link.springer.com/book/10.1007%2Fb106381>
- Ramady A. Mohamed .*Political, Economical And Financial Country Risk: Analysis Of The Gulf Cooperation Council*. (2014) Springer
<https://link.springer.com/book/10.1007%2F978-3-319-02177-5>
- General Authority Of Zakat And Tax. *What Is VAT?*
<https://www.vat.gov.sa/en>
- Özev Hilmi Muharrem, *Saudi Society And The State: Ideational And Material Basis*. (2017) Arab Studies Quarterly
<https://eds.a.ebscohost.com/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=4&sid=2383b418-a190-4d4b-ae0d-ee3f6561518>

Internetkällor

- Chulov, Martin. The Guardian. *I will return Saudi Arabia to moderate islam, says crown prince.* (2017)
<https://www.theguardian.com/world/2017/oct/24/i-will-return-saudi-arabia-moderate-islam-crown-prince>
- Kirkpatrick, D. David. *Saudis End Purge That Began With Hundreds Locked in the Ritz- Carlton.* (2019) NYTimes.
<https://www.nytimes.com/2019/01/31/world/middleeast/saudi-arabia-corruption-purge.html>
- Richard Branson. *My statement on the Kingdom of Saudi Arabia.* (2018) Virgin.
<https://www.virgin.com/richard-branson/my-statement-kingdom-saudi-arabia>
- Svd. *Tidslinje: Så förolämpade Wallström Saudiarabien.* (2016)
<https://www.svd.se/tidslinje-sa-forolampade-wallstrom-saudiarabien>
- The Economist. *The Saudi purge will Spook global investors and unsettle oil markets.* (2017)
<https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2017/11/09/the-saudi-purge-will-spook-global-investors-and-unsettle-oil-markets>
- World Trade Organization., *The WTO* .
https://www.wto.org/english/thewto_e/thewto_e.htm